

saaledes — den er ganske kort, og jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse oplæse den —: „Da det ikke anses rigtigt for Tiden at fremme det foreliggende Lovforslag, gaar Landstinget over til den næste Sag paa Dagsordenen“. Denne Dagsorden blev vedtagen første Gang i 1897 med 34 Stemmer mod 17, anden Gang den 2. April 1900 med 30 Stemmer mod 14. Siden har Forslaget ikke været til Behandling her.

Man udtalte den Gang fra Flertallets Side, at Købstadforeningen ved de Møder, hvor Sagen havde været behandlet, havde taget Stilling mod Forslaget. Denne Forening blev den Gang med eller uden Ret kaldt „Borgmesterforeningen“. I Købstadforeningens yngre Dage var det vistnok noget berettiget at kalde den saaledes. Men jeg tror dog at skyldte Borgmestrene at sige, at de, naar denne Sag har været behandlet i Købstadforeningen, have indtaget en meget tilbagetrukken Stilling. Ved en enkelt Lejlighed var der endogsaa en Borgmester, der direkte gik i Ilden, kan man gerne sige, for, at Forslaget allerede den Gang skulde fremmes. Det skete imidlertid ikke. Købstadforeningen har, hvad der er ganske naturligt, i høj Grad skiftet Karakter, idet Byraadsvalgene jo have forandret Byraadenes Sammensætning. Og da Købstadforeningen udelukkende bestaar af Byraadsmedlemmer, er det naturligt, at denne Forening ogsaa i høj Grad har skiftet Karakter. Nu har det glædet mig meget at se, at Købstadforeningen — med Tilføjelse af nogle enkelte Ønsker, der ikke egentlig ere af særlig vidtrækkende Betydning — har givet Forslaget sin Tilslutning.

Naar man ser paa den Behandling, som Lovforslaget har været Genstand for i Folketinget, kan man egentlig ikke sige, at der dernede har været Uenighed om væsentlige Punkter. Jeg mener i alt Fald ikke, at det er væsentlige Punkter, hvad man dernede har været uenig om. Man kunde maaske inddele dem i 3 Hovedpunkter, Spørgsmaalet om Navnet „Borgmester“ eller „Byraadsformand“, Spørgsmaalet om Amtmandens og Statens Tilsyn og Spørgsmaalet om Magistratsforretningerne. Men jeg anser egentlig ikke de Indvendinger, der ere fremkomne, og de Ændringsforslag, der have været stillede i Folketinget, og som blev forkastede der, idet Flertallets Forslag blev vedtaget, for at have haft nogen nævneværdig Betydning, og man var jo ogsaa i Folketinget fuldstændig enig om ved Sagens 3die Behand-

ling enstemmig at vedtage Forslaget, som det foreligger nu her paa dette høje Tings Bord. At Kravet har været rejst saa længe ude i Købstadkommunerne, og at det har vundet større og større Tilslutning med Hensyn til Ønsket om, at man selv vilde have Lov til at vælge den Mand, der skulde staa som Leder for Byraadet, synes jeg er ganske naturligt, og det har noget forbavset mig, at det ikke er blevet gennemført tidligere. Det har glædet mig at høre de Udtalelser, som ere faldne her i Dag baade fra den højtærede Minister og fra den ærede sidste Taler om, at det vil være nødvendigt for den Mand, som man vælger til Borgmester eller Byraadsformand, hvad han nu skal kaldes, at han i nogle Aar har været Medlem af Byraadet for at kunne være tilstrækkelig inde i Sagerne. Jeg vil gerne dèr tilføje, at det glædede mig at høre den Udtalelse netop fra den Side i Dag; den falder sammen med min Udtalelse i 1899 og 1900, hvor jeg gjorde gældende, at det, at vi fik en Borgmester herindefra, som Regel fra et af Ministerierne, som var fremmed i den By, han kom til, var i mange Henseender uheldigt baade for vedkommende Borgmester og maaske ogsaa for vedkommende Kommune. Den Gang vilde man ikke rigtig anerkende disse Udtalelser; men det har glædet mig i Dag at høre det samme fremsat netop fra den Side. Jeg havde denne Opfattelse den Gang, og jeg har den fremdeles og er altsaa fuldstændig enig med den ærede sidste Taler i, at det vilde være heldigt, om den paa-gældende Mand havde siddet i Byraadet i nogle Aar. Jeg vil endvidere tilføje, at det er i allerhøjeste Grad heldigt, at denne Mand tilhører den By, han skal repræsentere; det vil altsaa sige, at det ikke er en Embedsmand, en Mand, som tilfældig kommer dertil for at være der i nogle Aar og saa maaske senere opnaar et bedre Embede. Thi Forholdet har været det, at de Folk fra Ministeriet, som kom ud og fik disse Borgmesterembeder — og det er der ikke noget at sige til —, saa snart der tilbød sig et Embede, der var betydeligt bedre end det, de havde, søgte det, og hvis de altsaa havde de fornødne Kvalifikationer og besad den fornødne Dygtighed, saa fik de det. Men det er en Kommune efter min Opfattelse daarlig tjent med.

Med Hensyn til selve Lovforslaget vil jeg gerne gøre nogle ganske korte Bemærkninger. I det oprindelige af Regeringen forelagte Forslag er der, saa vidt jeg har kunnet se, ikke talt om nogen Næstformand,